

SLOVENSKI

Poročevallec

Izdaja časopisno-izdajniško podjetje SZDL "Naša tiska" / Direktor: Rudi Janžuba / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiskarna "Slov. poročevalca" / Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Oglasi oddelček: Ljubljana, Kmetijska ulica 4, telefon 21-894, za ljubljanske naročnike 20-443, za zunanje 21-832 / Poštni predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 601-Te-163 / Mesečna naročnina 200 din

Jugoslavija želi dobre zveze z Italijo

Beograd, 24. aprila (Jugopres). Politični opazovalci v Beogradu čedalje bolj dobivajo vtis, da se posvetovanja zastopnikov prizadetih držav po diplomatski poti, ki so se začela pred več kot petimi meseci, približujejo h koncu, tržaško vprašanje pa k svojemu rešitvi. Svojo domnevo opirajo politični opazovalci v Beogradu na izjavo, ki jo je dal predsednik Tito 22. aprila, ko se je vrnil v Beograd z obiska v Turčiji. Navajajo besede maršala Tita, da Jugoslavija odločno želi, da bi se tržaško vprašanje dokončno rešilo in da ne vidi za to posebnih ovir, saj je žrtvovala kar je mogla in osegla pri tem skrajne meje.

Diplomatski predstavniki prizadetih držav, na katere se je obrnil urednik Jugopresa, nocoj dajo nobenih pojasnil o tem vprašanju.

Glede na tak položaj se je opazilo, da je jugoslovanska javnost z nezadovoljstvom sprejela najnovejšo poskušajo, da bi tržaško vprašanje povežali z drugimi mednarodnimi vprašanji, s katerimi le-to nima nobene zveze. Takšna prizadevanja je javnost razumela kot novo vrsto pritiska na Jugoslavijo in poskus, da bi jo osamili, ovrhali njeno konstruktivno politiko in sili mimo žrtve, ki jih daje za usaitenje mednarodnih odnosov in utrditve varnosti v Evropi.

Tak poskus osamitve in pritiska na Jugoslavijo je tudi odziv italijanskih in nekaterih zahodnih krogov na izraženo željo Turčije in Jugoslavije, da bi v soglasju s tretjo članico balkanskega sporazuma z Grčijo sklenili trojno zvezo. V Beogradu ni ostalo nezapaženo, da se je tudi sedanja italijanska vlada pridružila kovarstvu proti sodelovanju balkanskih narodov.

Razočaranje v Beogradu je tem večje, ker so v Beogradu, odkar je na čelu italijanske vlade g. Scelba, zapazili znamenja upanja, da je mogoče na italijanski strani pričakovati stvarnejše ocenjevanje odnosov z Jugoslavijo in da bo prišlo do izraza prizadevanje najti pot za sporazumevanje in ureditev nerешene vprašanje, predvsem vprašanja Trsta. Računali so, mnogi opazovalci pa še vedno verjamejo v možnost, da se nova italijanska vlada vendarle ne bo prepustila ekstremnim tokovom, ki bi hoteli čim bolj zaostriiti zveze z Jugoslavijo. Nasprotno, pričakovali so in pričakujejo, da bo vlada g. Scelbe zavrgla način in zablude prejšnjih vlad, saj sta, kakor poudarjajo v Beogradu, sklenitev sporazuma in zhojanje stikov in ozračja med Jugoslavijo in Italijo mogoča poleg drugega tudi iz naslednjih razlogov:

1. Dejstvo je, da Jugoslavija želi dobre in ustvarjalne zveze z Italijo. V tem pogledu je jugoslovanska stališče jasno in nedvoumno;

2. Beograd sodi, da je mogoče rešiti vsa neresena vprašanja med Jugoslavijo in Italijo. Jugoslavija je s svojim dosedanjim stališčem in predlogi za sodelovanje z Italijo dokazala svojo pripravljenost v tem smislu;

3. tudi v tržaškem sporu je Jugoslavija dokazala pripravljenost in dala več stvarnih predlogov kot podlago za kompromis.

4. Željo za razvoj sodelovanja z vsemi državami, zlasti pa s sosedno Italijo, potrjuje tudi splošna zunanja politika Jugoslavije, ki se v svoji praksi drži načela Ustanovne listine OZN, zlasti pa spoštovanja neodvisnosti in enakopravnosti vsake države in medsebojnih zvezah, posebno pa pri urejanju neresenih vprašanj.

Na splošno, pravijo v Beogradu, je smer jugoslovanske uredne politike v razmerju do Italije bila in je vedno ta, da mora obe državi najti možnost in pota za navezavo dobrih sosednjih stikov. To je mogoče tembolj, ker sta obe državi kot sosedji navezani druga na drugo, imata med seboj še dopolnjujoči gospodarstvi in podobno.

Ce Italija iskreno želi, da bi balkanske države ohranile svojo neodvisnost in nedotakljivost in kot takšne prispevajo k splošnim naporom za zaščito pred napadalnostjo in obrambo ne le svojih, pač pa tudi italijanskih mej, potem nima povoda izražati bojzani ob ustanavljanju balkanske zveze

Vis političnih opazovalcev v Beogradu — Jugoslavija je za rešitev tržaškega vprašanja žrtvovala vse, kar je mogla — Italija nima povoda izražati bojzani ob ustanavljanju balkanske zveze

Iljanju balkanske zveze, Balkanski pakt in konstruktivno stališče Turčije, Jugoslavije in Grčije, kadar gre za utrditev miru v tem delu Evrope, sta lahko po mnenju beograjskih političnih opazovalcev Italiji samo posnemanja vreden zgled. Sicer pa niti ne more preprečiti ustanovitve zveze med tremi balkanskimi državami, kakor tudi ni mogla preprečiti podpisa ankerskega sporazuma, ker to ni niti v njeni moči niti v njeni pristojnosti. V tem pogledu je volja narodov Turčije, Grčije in Jugoslavije, ki so o tem že povedali svojo besedo, neomajna, pravijo v Beogradu.

Poleg tega tržaško vprašanje očividno ni v nobeni zvezi s predlogom o sklenitvi trojne zveze. Ce bi Italija še naprej ostala pri svojem starem stališču, ne bi bilo brez podlag

Brzjoavka predsednika Turčije Bayara predsedniku Titu

Beograd, 24. aprila. (Tanjug) Predsednik republike Josip Broz Tito je prejel danes od predsednika Turške republike G. Celala Bayara tole brzjoavko:

»Nj. Ekscelenci Josipu Brozu Titu, predsedniku Federativne ljudske republike Jugoslavije: Globoko me je ganilo sporočilo, ki ste mi ga poslali, ko ste zapustili turške ozemelske vođe. Iskrena čustva, ki jih izražate v njem, vnovič dokazujejo, da sta globoko zapužena in ljubezniva, ki ju gojimo v naši državi do Vaše slavne osebnosti in plemenitih jugoslovanskih narodov, naša popolnoma enaka čustva v Vaši državi.

Vaš obisk, ki je dal meni in mojim tovarišem priložnost osebno seznaniti se z Vašo

vprašanje mnogih političnih opazovalcev: Ali Rim resnično želi, da bi se tržaško vprašanje že končno rešilo na sporazumni podlagi, ali pa mu umetno zavlačevanje tega vprašanja pride bolj prav kot sredstvo za pritisk na nekatere kroge na Zahodu in osamitev Jugoslavije, ne glede na to, da se je vse to pokazalo za zelo kratkovidno in konec koncev škodljivo za državne koristi Italije.

Glede na to je razumljivo, če menijo v Beogradu, da je rešitev tržaškega vprašanja, če upoštevamo žrtve jugoslovanske vlade, da bi olajšala in pospešila rešitev, odvisna samo od druge strani, namreč od italijanske vlade. Od njene pripravljenosti je odvisna sklenitev popolnega sporazuma o Trstu.

Ekscelenco in visokimi sodelavci, bo ostal Turčiji v nepozabnem spominu.

Prepričan sem, da so razgovori, ki smo jih imeli ob Vašem obisku, po svojih uspehih dali nove in bogate možnosti, ki bodo utrdile srečne vezi prijateljstva in zveze med našima dvema državama, pa tudi mir in mednarodno varnost. Se enkrat bi rad poudaril, da se bo trojno sodelovanje v okviru ankerskega pakta z našo dragoceno prijateljico in zaveznico Grčijo še naprej razvijalo na najbolj skladen način in za dobro vseh držav, ki so zavzete za mir.

Čutim se globoko počaščenega in srečnega, ker bom lahko v bližnji prihodnosti obiskal Jugoslavijo.

Koroški deželni glavur Wedenig v Ljubljani

Ljubljana, 24. aprila (Tanjug). Danes je prispel v Ljubljano predsednik deželne vlade Koroške Ferdinand Wedenig. Dopoldne ga je sprejel predsednik izvršnega sveta Slovenije Boris Kraigher, opoldne pa so mu pripravili kosilo v vili Rožnik. Na kosilu sta bila poleg drugih navzoča predsednik Ljudske skupščine Miha Marinko in predsednik izvršnega sveta Slovenije Boris Kraigher.

Zivljenjepis maršala Tita v portugalsčini

Rio de Janeiro, 23. aprila (Tanjug) V založbi »Jose Olimpio« ze dne izšla knjiga »Tito govori« od Vladimira Dedijera. Knjigo je prevedel v portugalsčino Osorio Borba. Titov življenjepis je bil doslej preveden na 18 jezikov.

Indian Express o Jugoslaviji

New Delhi, 24. aprila (Tanjug) V uvodniku, posvečenem mednarodni vlogi Jugoslavije in njenemu boju za utrditev miru na svetu, piše Indian Express: davi, da je balkanski pakt trdnjava proti napadalnosti in dokaz življenjske moči jugoslovanske politike, ki je v najtežjih trenutkih strla obroč osamitve okrog Jugoslavije. Casopis ugotavlja, da je smisel in cilj balkanskega pakta zagotoviti mir med balkanskimi sosedi in v svetu.

Etiopska vojaška delegacija na Reki

Reka, 24. aprila (Tanjug). Danes je prispela na Reko etiopska vojaška delegacija z brigadnim generalom Merede Mengesom. V spremstvu ravnatelja podjetja in predsednika delavskega sveta so si gosti ogledali reško ladjedelniško »Tretjo maj« in tovarno torpedo ter njune izdelke. Zlasti so se zanimali za vlačilce, ki jih izdelujejo v ladjedelnici. Danes popoldne je etiopska vojaška delegacija obiskala »Titovo ladjedelnico« v Kraljeviču, jutri pa bo prebila dan v Opatiji.

vključevanje žena in mladine v gasilstvo, politična vprašanja itd. V splošnem pa je bilo v poročilih ugotovljeno, da postaja prostovoljno gasilstvo v reševalni službi že kos vsem postavljenim nalogam in da ni več daleč čas, ko bodo gasilske enote lahko postale mojstri svojega dela. Po poročilih je sledila načelna razprava. —ms—

Otvoritev vinarske razstave. V ozadju paviljon podjetja »Slove nija vino«, ki ima obliko prikupne dolenske zidanice.

DELO ODBOROV LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Krepitev občinske samouprave ne slabi vloge okrajev

Seja odbora za organizacijo oblasti in uprave — Poseben pododbor bo proučil važna vprašanja odnosov med okraji, občinami in podjetji

Odbor za organizacijo oblasti in uprave republiškega zbora je pod predsedstvom Vlada Krivica sprejel včeraj svoj poslovnik in ustanovil pododbor, ki bo proučil odnos OLO-jev in MLO-jev do podjetij in občin, položaj občin in notranje odnose (metode dela) v okrajnih oziroma mestnih ljudskih odborih. Ker vsebuje sprejeti poslovnik tudi določilo, da je odbor pristojen za obravnavo tistih zakonov, ki spadajo sicer v pristojnost drugih odborov, če vsebujejo ti zakon določbe o organizaciji oblasti in uprave, je odbor sklenil predložiti zadevne spremembe poslovnika republiškega zbora.

Pri drugi točki dnevnega reda — program dela odbora pri pripravi združitve mest z okraji — je predsednik Vlado Krivic uvodoma naglasil, da postaja v zadnjem času zelo aktualno vprašanje občinskih ljudskih odborov (OLO) in njihovih kompetenc v odnosu do OLO in je ugotovil, da v razvoju občinske samouprave zaostajamo. Zdržiti mest z okraji ne bi mogli pristopiti, dokler ne rešimo vprašanja občin, mest s posebnimi pravicami in mestnih občin. Ko bo rešeno to osnovno vprašanje, potem bo lahko rešiti tudi ostala.

Vlado Krivic je omenil v zvezi s tem pojmovanje, da vsaka krepitev občin ovira razvoj komunne. Po njegovem je položaj prav nasproten in mora ti v smeri krepitve komunne ob istočasni krepitvi občinske samouprave. Položaj je celo takšen, da bi morale biti občine po zakonu o ljudskih odborih udeležene na družbenem prispevku dohodninah itd., v resnici se pa to izvaja malokje. Ne le v gospodarstvu, tudi na področju prosvete, je po njegovem mnenju prevelika centralizacija na okrajih.

Drugi dej vprašanja iz področja ljudskih odborov so metode dela, razmejitev pristojnosti med odbori, sveti in aparatom, posebej pa se metode dela zbora proizvajalcev okrajnih in mestnih odborov. Po mnenju tov. Krivica so ti predstavniki organov preobremenjeni z vrsto drobnih vprašanj, katere bi lahko reševali sveti ali pa celo aparat. Zvezni in republiški predpisi sami preobremenjujejo predstavnike organe, ker prenašajo preveč drobnih poslov in njihovo neposredno odgovornost in pristojnost. Zato je bil mnenja, da je treba proučiti, koliko dosežanih pristojnosti se da prenesti na svete in aparat okrajnih in mestnih odborov, kolikop na občinske ljudske odbore. V razpravi so sodelovali po-

dobodninah itd., v resnici se pa to izvaja malokje. Ne le v gospodarstvu, tudi na področju prosvete, je po njegovem mnenju prevelika centralizacija na okrajih.

drugi dej vprašanja iz področja ljudskih odborov so metode dela, razmejitev pristojnosti med odbori, sveti in aparatom, posebej pa se metode dela zbora proizvajalcev okrajnih in mestnih odborov. Po mnenju tov. Krivica so ti predstavniki organov preobremenjeni z vrsto drobnih vprašanj, katere bi lahko reševali sveti ali pa celo aparat. Zvezni in republiški predpisi sami preobremenjujejo predstavnike organe, ker prenašajo preveč drobnih poslov in njihovo neposredno odgovornost in pristojnost. Zato je bil mnenja, da je treba proučiti, koliko dosežanih pristojnosti se da prenesti na svete in aparat okrajnih in mestnih odborov, kolikop na občinske ljudske odbore. V razpravi so sodelovali po-

slanci Mirko Zlatnar, France Pirkovič, Tone Zupančič, Jakob Zen, Tine Remškar, Vinko Hafner, Brečko, Ignacij Voljc in drugi.

Mirko Zlatnar je bil mnenja, da je treba dati občinam več pristojnosti. Glede mest in občin s posebnimi pravicami pa je bil mnenja, da se pojavljajo pri njih lokalistična stremeljenja. Smatra, da je treba razširiti le upravne pristojnosti občin, ne pa toliko gospodarskih.

Franc Pirkovič je poudaril nasprotno. Občinski ljudski odbori so imeli doslej zelo ozko pristojnost in mimo trdo določenih proračunov niso mogli razvijati večje dejavnosti. Celo dohodki občinskih podjetij so se stekali v sredstva OLO. Vse to je vplivalo na razvoj občinskega gospodarstva destimulativno. Seveda se je to odražalo tudi v političnem položaju.

OLO Novo mesto je uvidel nezadržnost takega stanja. V novem družbenem planu je predvidel, da so občine udeležene na dohodku občinskih podjetij, novoustanovljenja podjetja na področju občine pa bodo odvedla prvo leto celo vsa sredstva obč. LO. Izkušnje so pokazale, je poudaril poslanec Pirkovič, da znajo obč. LO s sredstvi zelo dobro gospodariti, ker izkoristijo vse rezerve v posameznih krajih. To se je pokazalo najbolj pri elektrifikacijskih in drugih delih.

Vinko Hafner je smatral, da je treba pri tej diskusiji konkretizirati osnovno — pojem komunne. Ce se namreč smatra, da ima vsak okraj vsa svojstva komunne, nastaja vprašanje, kakšen je položaj občin. Krepiti občine na primer je s političnimi, ne dajati jim pa gospodarskih funkcij, po njegovem ni smotno. Vprašanje pa je zopet, ce je smotno razlopati gospodarsko celoto okraja na občine.

Poslanec Zupančič je prav tako poudaril potrebo večjih pristojnosti in gospodarske moči občin. Pri tem pa je treba imeti pred očmi tiste občine, ki imajo razvito gospodarstvo in druge, ki so gospodarsko pasivne.

V nadaljnji razpravi so govorili poslanci še o aparatu OLO, o plačilnem sistemu in strokovnosti tega aparata in občinskih tajnikov. Vsi so bili mnenja, da bi morali imeti ljudski odbori več samostojnosti pri reševanju teh vprašanj, sicer bodo težko dobili in zadržali strokovno kvalificiran kader. Poudarjeno je bilo tudi, da se danes čisto podcenjuje vloga aparata, kar je za dobro delo ljudskih odborov lahko zelo škodljivo.

Na koncu je odbor ustanovil šestčlanski pododbor, ki bo v okrajih Tolmin, Maribor, Celje in Cramelju proučil vsa ta vprašanja in predložil pododboru celotno gradivo in predloge do konca maja. V pododbor so bili izvoljeni poslanci: Jakob Zen, St. Bobnar, J. Grmek, T. Remškar, V. Brečko in C. Vodopivec.

V Makedoniji bodo uvedli zdravstvene knjižice

Skopje, 24. aprila. Na skupščini republiškega zbora za socialno zavarovanje v Skopju so sklenili, naj se zavarovancom od 1. julija leto naprej izdajajo zdravstvene knjižice, s katerimi se bodo v bodoče opravljal zdravniški pregledi.

Začel se je kongres Gasilske zveze Slovenije

V Sloveniji imamo 1266 prostovoljnih gasilskih društev s 64.490 člani

Bled, 24. aprila. Popoldne se je začel v dvorani Kazine II. kongres Gasilske zveze Slovenije, ki mu prisostvuje okoli 300 delegatov. Kongres je začel predsednik Gasilske zveze Slovenije Matevž Hacc, pozdravil pa so ga v imenu CK ZKS in glavnega odbora SZDL Janez Hiribar, član CK ZKS, v imenu Gasilske zveze Jugoslavije njen sekretar Tone Camernik, v imenu glavnega odbora Rdečega križa Franc Svetek in zastopniki gasilskih zvez Hrvaške, Srbije, Bosne in Hercegovine, Makedonije, kakor tudi zastopniki DOZ in dimnikarske zadruge Slovenije. Zastopnik gasilske zveze Hrvaške, njen poveljnik Kumar je izročil tudi zlato medaljo za požrtvovalnost sedmim najpožrtvovalnejšim funkcionarjem Gasilske zveze Slovenije in sicer tovarišem Matevžu Haccu, Miranu Spicariju, Francu Rozmanu, Milanu Vrhovcu, Ljuzetu Buhnu, Pavlu Javorniku in Mariji Rajhovi.

Po izvolitvi komisij so sledila poročila predsednika Matevža Hacceta, poveljnika Mirana Spicarja, sekretarja Alojza Buhna, vodje gospodarskega sveta Milana Vrhovca in nadzornega odbora.

Gasilstvo zveza LR Slovenije ima danes 20 okrajnih gasilskih zvez s 1266 prostovoljnimi gasilskimi društvi in 64.490 član. 210 društev in 32.000 članov več kot v letu 1951. Najbolj je gasilstvo razvito na področju mesta in okrajev Ljubljana in Celje, najslabše pa na Primorskem kjer so štiri okrajne gasilske zveze in 25 društev. V gasilskih društvi je tudi 5924 članic, pionirjev pa je samo 1063 več kot v letu 1951. Lani je bila ustanovljena nova okrajna gasilska zveza v Kopru.

Slovensko gasilstvo je opravilo v razdobju od svojega I. kongresa aprila 1951 ogromno delo in doseglo tudi velike moralne, strokovne, materialne, organiza-

cijske in druge uspehe. V zadnjih treh letih je sodelovalo pri gašenju 1582 požarov. Med temi je bilo 33 odstotkov požarov na gospodarskih poslopih, pri čemer je bila skupna škoda 577 milijonov dinarjev. Gasilsto so pri tem preprečili vsaj še trikrat večjo škodo. Veliko vlogo so imele tudi gasilske žole in tečaji, ki so dali 102 nova gasilska častnika in veliko številno podčastnikov, tako da šteje danes Gasilska zveza Slovenije 911 častnikov, 15 višjih častnikov in nad 2000 polčastnikov. Samo lani so gasilske organizacije priredile tudi 1480 raznih prireditvev, med njimi 895 prosvetnih in tudi 727 predavanj.

Gasilska organizacija pa stoji še vedno pred številnimi problemi. Zato je bila v poročilih zajeta tudi vrsta vprašanj, s katerimi se bo morala gasilska organizacija še ukvarjati. Ta vprašanja so: prehod vse preventivne in izvršne dejavnosti na organiziranje prostovoljnega gasilstva, večja skrb za preventivne ukrepe, razdelitev po teritorialnih območjih, strokovna vzgoja in kategorizacija društev, oprema in orožje, sodelovanja z drugimi organizacijami.

Sprejem v Celovcu

Celovec, 24. aprila (Tanjug). Ravnateljstvo koroškega sejma v Celovcu je priredilo sinoči slavnostni sprejem za domače in tuje predstavnike, ki se ga je udeležil tudi vodja jugoslovanskega urada za zvezo Dušan Bravničar. Predsednik sejma dr. Novak je izrazil zadovoljstvo, da se v tujini čedalje bolj zanimajo za koroški sejem, tako da je že danes važna mednarodna gospodarska prireditvev. Dr. Novak je zlasti omenil kompenzacijske pogodbe in vrednost 3 milijone šilingov, ki so jih sklenila jugoslovanska podjetja v okviru koroškega sejma z avstrijskimi zastopniki.

Ostrožno

Ljubljana, 24. aprila. Danes je bila v prostorih Kluba ljudskih poslancev tiskovna konferenca z nekaterimi člani pripravljalnega odbora za veliko manifestacijo, ki bo 5. septembra v Ostrožnem pri Celju pod nazivom »STAJERSKA V BORBİ«. Konferenco je vodil član pripravljalnega odbora Mitja Ribičič. Povedal je, da se je pred nedavnim formalno poseben odbor, katerega predsednik je narodni heroj Viktor Avbelj-Rudi, ki je kot namestnik politkomisarja Glavnega štaba NOV in POS spremljal XIV. divizijo po Stajerski. V odboru so še vidni poveljniki partizanskih enot na Stajerskem in politični delavci, ki so tam delovali med vojno, tako polkovnik Jože Klanjšek-Vasja, polkovnik Janko Sekirnik-Simon, generala Franc Poglajen-Kranjc in Peter Stante-Skala, Mica Slandrova, Rudi Janhuba, Boris Čizmek-Bor, Olga Vrabičeva, Jože Gričar, Leon Zalaznik in drugi. Zatem je tov. Ribičič povedal, da je bila že delj časa težnja stajerskih borcev, da prirede veličasten dvor. Toda ker je bil pred dvema letoma tak zbor v Tolcah, lani na Okroglicu, je bila dana možnost za letos, da tudi vsa Stajerska na tak manifestativen način proslavi svojo osvobodilno borbo. Po Toplicah in Okroglicu bo zbor

zbor štajerskih borcev

na Ostrožnem tretja in zadnja taka pokrajinska manifestacija, kajti v bodoče se bodo slavni dogodki iz naše ljudske revolucije praznovali na občinskih in nacionalnih praznikih. Proslava »Stajerska v borbi« ni vezana samo na en dogodek ali eno enoto, ampak je vezana na vse revolucionarno osvobodilno delo na Stajerskem. Zato bo to praznik vseh enot, ki so se borile na področju IV. operativne cone, tako prvih partizanskih čet in bataljonov na Pohorju, v revirjih, II. grupe odredov Vzhodno in Zahodnokoroškega odreda in prej Koroškega bataljona, Kamniško-zasavskega bataljona, Savinjskega in Pohorskega bataljona, Lackovega in Kozjanskega odreda, Slandrove in Zidanske brigade, XIV. divizije in vseh drugih enot, ki so se borile na Stajerskem, kakor tudi vseh političnih aktivistov, ki so v času osvobodilne borbe delovali na tem področju. Prav tako bo to tudi zbor vseh tistih borcev in aktivistov, ki so na tem področju doma, a so delovali v drugih predelih naše domovine. To bo tudi zbor tistih, ki so bili izseljeni z rodne grude. Prav zaradi tega in pa zaradi zgodnjih prometnih pogojev ima ta manifestacija pogoj, da bo postala doslej največja prosla-

OB ROBU DOGODKOV

PRED ZENEVSKO KONFERENCO

Upanje na nekaj uspehov

Predlog predsednika indijske vlade Nehruja — Odmevi v Londonu in Parizu

Zeneva, 23. aprila. Posebni dopisnik Tanjuga poroča: Danes je bilo sporočeno, da bo večina delegacij, ki bodo sodelovale na zasedanju, prispela v Zenevo v prihodnjih 24 urah. Nocoj pričakujejo ameriškega državnega sekretarja Dullesa, ki bo prispel v posebnem letalom iz Pariza. Britanski minister Eden bo prispel jutri popoldne v spremstvu lorda Readinga. Francoski minister Bidault bo prišel verjetno jutri popoldne. Tu so že delegacije Severne in Južne Koreje, Siama, Filipinov in Turčije. V Zenevo so prispeli že številni zastopniki in neuradni opazovalci več azijskih držav, med njimi tudi indijski in indonezijski veleposlanik. Računajo, da bo tudi Burma poslala neuradnega opazovalca ter s tem pokazala neposredno zanimanje za rešitev azijskih vprašanj.

Pariz, 24. aprila. (AFP). Kakor se je zvedelo, je ameriški minister za zunanje zadeve Dulles predlagal ministrom za zunanje zadeve Francije in Velike Britanije, da bi za predsednika ženevske konference imenovali kakega Svitarja, tako da se predsedniki ne bi menjali. Danes popoldne bodo ministri vnovič preselili ameriški predlog. Hkrati bodo imeli svoj zadnji sestanek pred ženevsko konferenco.

Zeneva, 23. aprila. (Tanjug). Med častnimi delegati in neuradnimi opazovalci izražajo prepričanje, da bo konferenca dosegla nekaj uspehov. Ti krogi so proti izjavi predsednika skupnega odbora načelnikov generalnih štabov Radforda, da nameravajo ZDA »ne glede na izid bitke pri Dien Bien Fuju na konferenci storiti vse, da bi Indokino rešile pred komunistom.« Azijski zastopniki sodbij namreč, da je to napačna pot za rešitev azijskih problemov. V teh krogih izražajo tudi začudenje ob najnovejši sovjetski noti zahodnim silam, naj bi Kitajski priznale položaj vesele. Čeprav azijske države podpirajo to stališče in so se mnogokrat v forumih OZN zavzemale za priznanje Kitajske, menijo, da objava take sovjetske note tik pred sestankom v Zenevi nikakor ne prispeva k rešitvi tega vprašanja, pač pa ima samo

propagandni namen. Vzlic temu pa izjavljajo, da je že samo dejstvo, da je prišlo do konference, zadostna podlaga za upanje, da bodo azijski problemi rešeni na boljši in primernejši način, kakor ga je predlagal Radford.

New Delhi, 24. aprila. Predsednik indijske vlade Nehru je predložil parlamentu svoj načrt za ustavitve sovražnosti v Indokini. Ta načrt obsega naslednjih 10 točk: Najprej bi bilo treba doseči »ozračje miru« s pozivom vsem zainteresiranim državam, naj prenehajo z grožnjami in naj zmanjšajo obseg svojih vojaških operacij v Indokini. Drugič bi bilo treba na ženevski konferenci dati prednost vprašanju sklenitve miru v Indokini. Tretjič bi bilo treba po Nehrujevem mnenju vzpostaviti popolno neodvisnost Indokine, kjer naj bi prestala francoska suverenost. Razen tega bi bilo treba začeti takoj neposredna pogajanja med prizadetimi strankami, končno pa doseči tudi to, da se ostale države ne bi vmešavale v indokitajski spopad. ZSSR, ZDA, Kitajska in Vel. Britanija naj bi podpisale svečano konvencijo, v kateri naj bi obljubile, da se ne bodo vmešavale v vojno v Indokini.

Ko komentirajo Nehrujeve predloge, izražajo parlamentarni krogi v New Delhiju mnenje, da je indijski predsednik skušal dati konferenci moralno oporo, čeprav uradni krogi v Delhiju od nje ne pričakujejo kaj prida. Po mnenju teh krogov je Nehrujev govor »novo ostru grajo ameriške politike v Aziji in odraz resnega strahu za mir v tem delu sveta.« V diplomatskih krogih azijskih držav z zadovoljstvom ugotavljajo, da je Nehru načelno pokazal za korenine spora v Indokini, obsojal kolonializem in tuje vmešavanje tako na eni kot na drugi strani.

London, 24. aprila (Tanjug). Zastopnik zunanjega ministrstva je izjavil danes, da proučujejo predloge indijskega predsednika o ustavitvi sovražnosti v Indokini. Dejal je, da mora to vprašanje proučiti ženevska konferenca. Tudi francoska vlada je predlagala ustavitve sovražnosti in nevedla svoje pogoje, ni pa dobila nobenega odgovora. V britanskem ministstvu za zunanje zadeve poudarjajo tudi, da se v Parizu nadaljujejo razgovori med francosko in vietnamsko vlado o bodočnosti Indokine.

Po mnenju uradnega zastopnika britanskega zunanjega ministrstva je glavni vzrok, da se boji v Indokini nadaljevati, velika pomoč, ki jo daje Kitajska Ho Si Minhu in ki se je pred ženevsko konferenco še povečala.

Pariz, 24. aprila (AFP). Francosko ministvo za zunanje zadeve odklanja vsak komentar o predlogih indijskega predsednika Nehruja. Funkcionarji ministrstva izjavljajo, da uradnega besedila Nehrujeve izjave v Parizu še niso dobili. Ti krogi pripominjajo, da bi morali biti za ustavitve vojne v Indokini pogoji zelo strogi, ker vse Ho Si Minhove enote niso v sestavi rednih enot, francoske čete pa so in jih je zato lahko nazirali. Glede Nehrujevega predloga, da bi morali dati priključenim državam popolno neodvisnost, pravijo diplomatski krogi v Parizu, da so te države že neodvisne in da popolnoma svobodno pripadajo francoski uniji.

Zeneva, 24. aprila (Reuter). Kitajski minister za zunanje zadeve Cu En Laj je prispel danes v Zenevo s člani kitajske delegacije. Z njim sta tudi pomočnika ministra za zunanje

Cu En Laj

zadeve. Cang Ven Tijen in Vang Kija Hang. Ob prihodu na ženevsko letališče je Cu En Laj izrazil upanje, da bo »skupen napor vseh udeležencev konference privedel do rešitve nujnega azijskega vprašanja.«

Sovjetski minister za zunanje zadeve Molotov in pomočnik ministra Gromiko sta prispela v Zenevo s sovjetskimi vojaškimi letalom. Na letališču ga je sprejel tudi kitajski minister za zunanje zadeve Cu En Laj.

Zeneva, 24. aprila (Reuter). Opazovalci sodbij, da bodo imeli udeleženci in novinarji težave s tem, kako imenovati Ho Si Minhov Vietnam. Sovjetska zveza in Kitajska ga namreč imenujeta »Demokratska republika Vietnam«, zahodne sile pa pod imenom Vietnam razumejo Bao Dajevo državo, Ho Si Minhovo ozemlje pa imenujejo »uporniško«.

Pred zasedanjem britanskega parlamenta

London, 24. aprila (Tanjug). Oba doma britanskega parlamenta bosta po 14-dnevnih političnih nadaljevala delo v torek.

Nenadni izstop Aneurina Bevana iz laburističnega parlamentarnega odbora bo glavni predmet razgovorov med poslanci Spodnjega doma. Kakor pričakujejo, se utegnejo nesoglasja med pristaši uradne laburistične politike in levim krilom laburistične stranke do letne konference stranke to jesen še povečati. Sedaj je glavno vprašanje, če bo Harold Wilson, katerega so poklicali, naj bi zamenjal Bevana v laburistični vladi v senci, privolil ali ne.

Medtem ko je bil parlament na počitnicah, se je več sindikalnih in drugih organizacij izjavilo proti oborožitvi Zahodne Nemčije. Z veliko večino gla-

Eksplozija v Sueskem prekopu

Kairo, 24. aprila (AFP). Kakor piše egiptovski poluradni časopis »Al Gummhria«, je bila v pristanišču Adahija, v Sueskem prekopu velika eksplozija, ki je uničila pristanišne naprave in onemogočila vsako delo. Zastopnik britanskega veleposlanstva v Kairu, ki je potrdil vest o eksploziji, je izjavil, da je poskodovan samo en električni generator in da človeških žrtev ni bilo.

»Z drugim delom obeh stavkov, minister Dulles, se popolnoma strinjamo! Mi namreč čitamo navpično! (Karikatura: B. Kos)

ZENEVA

Jutri se bodo v Zenevi prvič sestali zunanji ministri petih držav — ameriški, francoski in britanski na eni, ter sovjetski in kitajski na drugi strani. Res je, da dva dni pred konferenco točen status kitajske delegacije še ni jasen in bodo imeli predstavniki štirih verjetno že prvi dan o tem žolčne razprave, vendar pa prav ta delegacija med najvažnejšimi na konferenci, pa če je to zahodnim ministrom všeč ali ne. Poleg »velike petorice« bodo sodelovali v Zenevi tudi delegacije skoraj vseh tistih držav, ki so se udeležile korejske vojne. Politični opazovalci na najrazličnejše načine ugibajo o možnosti sporazuma v Zenevi, vendar je treba takoj v začetku omeniti, da pri večini prevladujejo pesimizem in skepsa. Zanimivo pa je, da je pri vseh ugibanjih Koreja povtisnjena posevem v očeja in da zadaja Zahodu glavno skrb

vprašanje Indokine in različne stališči Washingtona in Pariza.

V preteklih tednih smo obširno poročali o ameriški »ofenzivi« na Daljnem vzhodu, ki je obsegala (kaže, da je sedaj tik pred konferenco nekoliko zamrla) Dullesov pot v Evropo s smotrom ustanovitve nekakšni Atlantski pakt na Pacifiku, povečanje ameriških vojaških dobav Franciji in kot vrhunec vsega Nitonovo izjavo, da bodo ZDA v primeru neuspeha v Zenevi neposredno intervenirale v Indokini. Ameriško stališče do položaja v Indokini je jasno: Vietnam in Ho Si Minh sta le lutki v rokah sovjetske ekspanzionistične politike, jugovzhodna Azija je žitnica Daljnega vzhoda, ki bi lahko zalagala s hrano večji del pasivne Azije, vrh tega pa je še bogata na strateških surovinah in na koncu (to je glavni argument Washingtona) s

padcem Indokine v roke Ho Si Minhu (s tem pa tudi Moskvi) bi bil ogrožen ves ameriški obrambni sistem na Daljnem vzhodu in s tem neposredno tudi ZDA. Omeniti je treba še, da so Američani doslej »investirali« v Indokino nad dve milijardi dolarjev. Pri ocenjevanju sedanjega položaja pa je predvsem važna, da se je ameriška zunanja politika, po vseh znakih sodeč, odločno obrnila k Aziji in da so Američani sklenili, da je treba zlepa ali pa zgrda zajeziti rastoči vpliv Pekinga v Aziji. (Argument, da s takšnim ravnanjem le še bolj trdno vežejo Pekin z Moskvo, jim, žal, ne pride do živega).

Toda medtem ko zapravljajo Američani predvsem denar in orožje, pa Francija v Indokini že sedem let krvavi, od česar je skoraj nemogoča. Zato je francosko stališče do Indokine nekoliko drugačno, kar je tudi razumljivo. Mimogrede povedano, pa tudi Francija vojna drago stane: doslej je porabila nad 6 milijard dolarjev. V Franciji odločno prevladuje mnenje, da se vojna ne sme nadaljevati v nedogled, ter so vse politične stranke mnenja — čeprav iz različnih razlogov — da se mora Francija umakniti iz indokitajske vojne. Vprašanje, ki ga postavljajo, je le to, kako in s kom bi se pogajali. Sicer pa, francoske želje in nameni niso posevem jasni. Laniel je v svojem govoru pred nekaj dnevi izjavil, da gre francoska delegacija v Zenevo trdno odločena, da Indokina ne sme pasti pod vpliv Kitajske, obenem pa ni pozabil pripomniti, da je Indokina nedeljiv del Francoske unije, za katerega se francoski vojniki borijo že sedem let. To opozorilo velja tako vzhodu kot Američanom. Če bi bila edina skrb Francije vojaška zmaga, pravijo opazovalci, bi bila vojna morda že davno »internacionalizirana«. Francija pa noče niti ameriškega vmešavanja, niti posredovanja OZN, na drugi strani pa tudi noče popustiti Ho Si Minhu niti za ped. Kaj je torej pripravljena nuditi v Zenevi, oziroma s kakšnimi kartami se namerava pogajati, zlasti še, če bo Dien Bien Fu padel? Kajti v drugem delu govora je Laniel izredno toplo govoril o »pogajanjih, ki naj bi pripeljala do ugodne rešitve«. Človeku se nehotе vsiljuje misel, da je pobožna želja Pariza, naj bi ZDA bile tiste, ki bi ponudile Kitajski koncesije (n. pr. priznanje Pekinga) v zamenjavo za odpuščanje Ho Si Minhu. Po dosedanjih dogodkih in izjavah vodilnih Američanov sodeč, pa je to vse prej kot verjetno.

Vsekakor je položaj na Zahodu zamotan in vse kaže, da bodo zahodne delegacije v Zenevi manj enotne, kot so bile v Berlinu. Obenem pa vzbujajo pesimizem glede vsakega v Zenevi predvsem dejstvo, da Zahod ne namerava v indokitajskem vprašanju česa nuditi vzhodu, ampak bi najraje videl njegovo kapitulacijo. Podobno kot z Indokino je tudi s Korejo. Kot Peking ne bo nikdar dovolil, da bi se Sing Man Rijeva republika razširila do reke Jalu, tako tudi Zahod ni pripravljen v kakršni koli obliki dopustiti, da bi prišlo do slabitve vpliva »seulskega starca«.

Brez dvoma pa je res, da se svojega težavnega položaja zavedajo tudi zahodni zunanji ministri, ki so prav te dni v Parizu. Ne more biti dvoma, da bodo poskusili vse, da bi dosegli enotno stališče, preden se sestanejo s predstavniki Vzhoda. Karte, s katerimi oredo predstavniki Zahoda v Zenevo, so precej slabe in prevelika pričakovanja niso upravičena. Ne smemo pa pozabiti, da je to prva konferenca, ki naj bi rešila vprašanja Daljnega vzhoda in da je vsak začetek težak. Važno je predvsem to, da bodo prvič resno spregovorili diplomati namesto generalov. A. F.

Nennijev odgovor levem krilu krščanskih demokratov

Rim, 24. aprila (Tanjug). Odgovarjajoč na predlog Gronchija za ustanovitev leve koalicije med krščanskimi demokrati in socialisti, je vodja »socialistične« stranke Nenni danes izrazil soglasje z »realističnim« načinom, s kakršnim je Gronchi načel vprašanje sodelovanja s socialisti. Tu ne gre za zavestništvo v vladi, je dejal Nenni, pač pa za usmeritev, ki bi politično mogla dati novo parlamentarno večino. Po mnenju kominformovske socialistične stranke so ovire za tako sodelovanje v zunanji politiki, zlasti v stališču do evropske obrambne skupnosti. Glede notranjih vprašanj pa Nenni zaupa v uspeh kongresa krščansko demokratske stranke in pričakuje, da bo leta prinesel novo, levo usmerjeno politiko klerikalne stranke.

Tržaško vprašanje in pogodba o EOS

Rim, 24. aprila (Tanjug). V izjavi ameriškega časopisu »Rome Daily American«, ki izhaja v Rimu, je predsednik Scelba odkrito navedel vzroke zaradi katerih hoče italijanska vlada postaviti rešitev tržaškega vprašanja kot pogoj za ratifikacijo pogodbe o evropski obrambni skupnosti. Izjavil je, da se bo morala Italija z ratifikacijo pogodbe o EOS odpovedati suverenosti nad svojo vojsko, ki je po temakem ne bo mogla več uporabiti kot orodje svoje politike. »Če se torej odpove mo suverenosti nad vojsko«, je dejal Scelba, »ne bi mogli uporabiti vojske kot zadnje sredstva v sedanjem sporu«.

Zasedanje ekonomsko-socialnega odbora OZN

New York, 24. aprila (Tanjug). Socialni komite ekonomsko-socialnega sveta OZN je ves teden proučeval vprašanja v zvezi s svobodno obveščanja ter sprejel o tem več sklepov. V ponedeljek bo nadaljeval razpravljanje o ostalih predlogih. Resolucije, ki jih je sprejel komite, obsegajo v glavnem naslednja vprašanja: zahtevno, da se izvede svetovna anketa o načinu in načelih cenzure, priporočila za olajšanje strokovnega delovanja tujih dopisnikov, priporočila vladam, naj pristopijo k mednarodni konvenciji o avtorskem pravu in druga.

ZADNJI TELEGRAMI

PARIZ, 24. aprila. (AFP) Ameriški minister za zunanje zadeve John Foster Dulles se je danes selil z Bao Dajem v nekem pariškem hotelu, v obveščeni ameriških krogih izjavljajo, da je Dullesov obisk vietnamskemu cesarju pri ženevski konferenci vpludnostnega značaja. V spremstvu Dullesa je bil ameriški minister za priključenne države Donald Heath.

TOKIO, 24. apr. (AFP) Uradno so sporočili, da sta Turčija in Vzhodna Nemčija sklenili sporazum o trgovinskih izmenjavah, ki na obeh straneh dosega vrednost 52 milijonov dolarjev. Ti dve državi doslej skoraj nista imeli trgovinske zamenjave.

RIM, 24. apr. (Tanjug) Kominformovska generalna konfederacija dela, ki je pretrgala razgovore z industriji glede izravnave delavskih plač, pripravila stavke in delavske proteste proti konfederaciji industrijev. Sestanek je sklical v Torino, Milano, Padova, Rimu, Anconi, Neopiju in Palermo.

TOKIO, 24. apr. (Reuter) Japonska vlada je danes dobila v parlamentu večino 20 glasov pri glasovanju o resoluciji, ki zahteva odstop vlade, ker so prisle na dan razne afera, v katere so zapleteni ugledni funkcionarji. Resolucija sta vodili obe socialistični stranki in je bila zavrnjena z 228 glasovi proti 208.

NEW DELHI, 24. apr. (Tanjug) Minister za notranje zadeve

Prekinitev odnosov

Pomočnik svetjskega zunanjega ministra Gromiko je večerj izročil avstralskemu opazovalniku poslov Hillu dokaj dolgo noto, ki jo podrobno govori (v moskovski verziji) o primeru Petrova in njegove žene in s katero Moskva prekinja diplomatske odnose s Canberro. Iz note je videti, da bi bila Moskva pripravljena umakniti svoj ultimatum, če bi ji Avstralija vrnila »zlodročca« Petrova in »ugrabljeno« ženo.

Sicer pa je nota polna nečnosti. Nikjer besedice o tem, da so ruski kurirji nosili orožje, kar je po avstralskih zakonih ostro prepovedano, o tem, da je v Sidneyju prav avstralska policija preprečila množiči, da bi rešila Petrovo in da je v Darwinu Petrova sama sklenila ostati v Avstraliji, potem ko je telefonično govorila s svojim možem. Tudi ni ovdč omeniti, da sedaj Moskva obtožuje Petrova, da je poveril veliko vsoto denarja, medtem ko so še pred nekaj dnevi Petrovi govorili, da je mrtev, še preje pa, da je ugrabljen.

Kaj malo je namreč verjetno, da bi Moskva uporabila skrajni korak — prekinitev odnosov — samo zato, da bi dobila spet v roke navadnega ponarejevalca in njegovo ženo, še celo, če bi bili dokumenti, ki jih je predal avstralskim oblastem res falsifikat. Bolj je verjetno, da skuša Moskva rešiti, kar se rešiti da, s tem, da vsaj pred ostalim svetom skuša diskreditirati binšega šefa sovjetske obveščevalne službe v Avstraliji (v bližini katere imajo n. pr. preizkuse atomskih bomb) Petrova in njegovo ženo, ki je bila v ambasadi šifrantka, in s tem dobili v roke vsaj propagandno gradivo, predvsem za domačo uporabo.

Gonja nekaterih avstrijskih časopisov proti Jugoslaviji

Dunaj, 24. aprila. (Tanjug.) Jugoslovanski veleposlanik na Dunaju Dragomir Vučinić je večerj obiskal šefa političnega oddelka avstrijskega ministrstva za zunanje zadeve dr. Schönherja in ga opozoril na pisanje nekaterih avstrijskih časopisov o aretaciji vojnega zločinca Perneta.

Kakor se je zvedelo, je avstrijski zastopnik izjavil, da se vlada ne strinja s temi članki in jih obžaluje, ne odbrava te gonje in noče imeti nobene zveze z neobjektivnim in enostranskim opisovanjem dogodkov, ki so bili povod za to gonjo. Dodal je, da tako pisanje posebno škoduje dobrim vezevam med Jugoslavijo in Avstrijo, ki jih želje Avstrija še naprej zboljševati.

Kot je znano, so nekateri pro-

Jugoslovanski veleposlanik Vučinić pri šefu političnega oddelka avstrijskega ministrstva za zunanje zadeve

nacistični klerikalni časopisi, ki so tudi sicer znani po svojem protijugoslovanskem pisanju in uprnanju avstrijsko-jugoslovanskemu zblizanju, skušali zadnje dni izkoristiti primer Perneta in dejstvo, da so jugoslovanske oblasti skupino avstrijskih turistov, ki je zagrešila očitni prekršek predpisov o potovanju, iz Maribora vrnila na mejo. Ti časopisi so porabili ta dva primera kot povod za oživitve protijugoslovanske gonje in za več žaljiv in zlohotnih napadov proti Jugoslaviji.

Tej gonji so se pridružili tudi nekateri dunajski »neodvisni«

časopisi, pa tudi vodilno glasilo ljudske stranke »Neue Wiener Zeitung«, ki pristransko opisujejo položaj in zamolče najboljstveneja dejstva. Časopisi so te dogodke naslikali tako, kot da bi bili posledica razmer, ki baje vladajo v Jugoslaviji, in neustrežljivosti jugoslovanskih organov do avstrijskih turistov. Glavni motiv te gonje je bil, vda je »averno potovati v Jugoslavijo«, kar naj bi vplivalo na avstrijske turiste, ki se letos posebno zanimajo za počitnice na Jadranu. Nekateri časopisi bi tudi hoteli doseči vti, da so v Jugoslaviji podobne razmere kot v nekaterih vzhodnih državah, s katerimi se Jugoslavija baje čedalje bolj povezuje.

Vendar pa ta gonja ne le na uradnih mestih, pač pa tudi v demokratičnih krogih Duasija, zlasti pa Stajerske in Koroske, kjer se posebno zanimajo za povečanje prometnih in turističnih zvez z Jugoslavijo, ni našla odziva. Se več, ugledni demokratični časopisi in mnogi turisti in poznavalci razmer v Jugoslaviji izražajo odkrito nezadovoljstvo s takimi pojavi v časopisih, katerih namen je škodovati odnosom med Jugoslavijo in Avstrijo.

Drugi dan preiskave v sporu Mc Carthy — ameriška vojska

New York, 24. apr. (Tanjug). Večerašnji dan preiskave v sporu med Mc Carthyem in ameriško vojsko je pokazal, da je v Washingtonu razširjena navada snemanja telefonskih in drugih razgovorov, ki jih imajo vodilne politične osebnosti. Tu uporabljajo dva načina: da se stenograf vključi kot tretji na telefonsko linijo, ali pa posnamejo razgovor na magnetofon. V prvem primeru zakon dovoljuje, da se sme zabeležiti razgovor predložiti sodišču ali kak drugi preiskovalni ustanovi kot dokazno gradivo, toda samo s pogojem, da tudi druga stran privoli v to. Mc Carthy večerj ni hotel dovoliti, da bi preiskovalnemu odboru senata prebrali stenogram telefonskih razgovorov, ki jih je imel z zastopniki vojske.

Zgledi italijanskih uradnih organov so zelo privlačni tudi za posameznike in razne tvrdke. Italijansko ministvo pošte je nedavno izdalo novo znamenje z zemljovidom Italije. Mussolinileve Italije, neka italijanska tvrdka pa je sedaj — kakor smo poročali — postala na celovški trg pomaranče v ovolnem papirju, ki ima natisnjeno žezlo velikih Italije. Na znamenju, ki ima natisnjeno žezlo velikih Italije, celotno slovensko Primorje in Istro, na zemljvidu ovoljnega papirja pomaranč pa sodijo v italijanske državne meje razen celotnega Slovenskega Primorja in Istre, še vsa dalmatinska obala, celotna Crna gora, Korzika, pa še delček južne francoske obale. To tekmovanje pohlepa italijanskih organov in v tem se v resnici izjavlja v duhu protulite fašistične krilatice »Sempre avanti... (Zvedaj naprej)!

Najdihojca

Miško

6. ZGODBA O LETECEM KONJU (Dalje)

Rjavko je prenehal, kot bi si želel oddahniti. Sklonil je glavo nad jaslji in se ni na videz prav nič zmenil za Miška, ki ga je zgodba o Lenki in Lisku tolikanj prevzela, da je bil ves iz sebe. Rjavku je bilo to všeč. To je tudi hotel. Toda hotel je še dosti več in če je želel doseči, kar se je namenil, je moral dobro premisliti, kako bo svojo zgodbo nadaljeval in jo zasakal tako, da bo Miška povsem prepričala. Zmotil pa ga je Miškov trepetajoči glas:

»Mislim, da bi bilo lahko vse to, kar si mi do zdaj povedal, čisto res. Tudi jaz...«
»Lahko res?« se je resno začudil Rjavko in Miška skoraj jezno pogledal. »Vse to je tudi bilo res. Se kako res. Vendar se bojim, da je dan danes malo takih konj, ki bi bili zmorni storiti to, kar je storil naš Lisko. Pa tudi nobene Lenke ne poznam več. Včasih, da... ko sem bil še mlad... Sicer pa počakaj, da zveš vso zgodbo. Nikar mi ne skaci v besedo.«

In Miško je spet ves razburjen prisluhnil...

Lahko si misliš, kako je bila Lenka nesrečna, ko je ostala brez Liska sama v hiši. Nič manj, če ne še bolj pa je bil nesrečen tudi Lisko, ki se je nenadoma znašel v tujem svetu, med tujimi ljudmi in v neznanem velikem hlevu, ki je bil sam kot velika, prostrana hiša. Tu je bilo toliko konj, kot jih Lisko še nikoli ni videl skupaj. Bili so sami lepi, ponosni konji. Lisku se med njimi ni slabo godilo. Prve dni ga je motilo le to, da je bil brez dete. Kmalu pa je spoznal, da so ti konji in z njimi tudi on sam izbrani za čisto posebno delo, ki ga Lisko doslej še ni poznal. To so bili jahalni konji. Konji, ki so jih izbirali med najboljšimi.

Na vse to je bil Lisko zelo ponosen. Bil bi celo zelo srečen, če ne bi bilo Lenke. Podnevi in ponoči je mislil nanjo. Najtežje pa mu je bilo zvečer in takrat so mu samo zaprta hlevska vrata branila, da ni ušel iz hleva in oddiral k njej.

Tako so pretekli trije dolgi meseci. Nekega sončnega jutra, ko je Lisko z drugimi konji tekal po ogromnem travniku za hlevom, je tik njegove glave zletela velika črna ptica. Zletela je proti gozdu v bližini in se čez nekaj trenutkov zapet vrnila.

»Kaj pa ti je, Lisko?« je vprašala in mu sedla na hrbet. »Videti si hudo žalosten.«

Lisko je prikimal. Bilo mu je hudo kot še nikoli.

»Naj ti pomagam?« je rekla črna ptica in za hip razprla svoje dolge, močene peruti.

»Kako naj bi mi te ti pomagala! Če bi imel tvoje peruti...«

Ptica mu je s hrbita skočila na vrat in se šepetaje nagnila k njegovemu ušesu:

»Dobiš jih. Če si le dovolj pogumen...«

Lisko je blisnil z očmi. »Samo pogumen?«

»Če imaš Lenko le dovolj rad...«

»Kako si drzneš to reči!« Lisko se je divje vzpel na zadnje noge, da je ptico vrglo v vrtu na trda tla.

»Prav,« je kliknila črna ptica in odletela. »Dobiš jih.«

Lisko je čakal. Kakal je zelo dolgo.

Potem mu je nekega večera prišlo na misel, da je sanjal in da črne ptice v resnici nihče ni videl. Toda na vratu so mu njeni ostrji kremplji pustili dve globoki brazgotini. Vsako jutro, ko mu je krtača gladila vrat, ju je boleče začutil. Potem se je bal, da je ptica lagala.

In ker je še zmerom ni bilo, je nanjo skoraj pozabil, dokler ga nista nekega sončnega jutra obe brazgotini mahoma tako zasketali, kot bi se ga kdo dotaknil z živim ognjem. Bolečina je bila vedno hujša. Ni več vzdržal. Zdirjal je skozi odprta hlevska vrata, predirjal travnik in se pogal v gozd. A tudi tu se ni ustavil. Neznosna bolečina ga je gnala dalje brez oddiha.

Onkraj gozda pa mu je zaprla pot široka, deroča reka. Za njo pa se je vzpenjala proti nebu visoka, s temnimi gozdovi porasla gora.

»Tam za to visoko goro je Lenka,« je pomislil Lisko in ko je to pomislil, je začutil, da so mu iz brazgotin zrasle dolge, močene peruti...

»Je prišel k Lenki?« je zinil hlastno Miško, ki ni mogel pričakati konca zgodbe.

»Seveda. Reko in goro je preletel.« Rjavko se je zadovoljno nasmehnil. »Toda to ni bila lahka pot. Nad goro ga je zalotil vihar. Več ur se je na življenje in smrt boril z njim. Le malo je manjkalo, da ni omagal. Rešila pa sta ga pogum in ljubezen.«

»Če bi jaz imel peruti,« je komaj slišno dahnil Miško, »bi se čisto nič ne pomisljal. Zedav naj bi bil pri Jožku.«

Rjavko se je tesno približal Mišku. »Če si res dovolj pogumen in če imaš Lenka resnično rad... potem so to tvoje peruti. Brez njih ne bi mogel imeti. Peruti, s katerimi boš odletel k Lenki. To sta tvoj pogum in ljubezen...«

Ufihnila sta. Skozi majhno lino se je v hlev prikredel medel lunin sij in osvetlil njuni glavi. Bila sta tesno druga ob drugi.

Piše Milan Šega

Narisala Rožica Kragelj iz Ljubljane

BISTROUMNA SNAHA

(Kitajska pravljica)

Nekoč je živel bogat stavec. Imel je dve snabi, ki sta nenehoma bodili obiskovat svojo mater. Hotel je, da bi s tem prenehali. Ko sta ga prišli spet prositi dovoljenja, jima je rekel: »No, hčerki moji, tudi tokrat vama bom dovolil iti, toda ko se bosta vrnila, mi morata prinesiti dve stvari, za kateri vaju zdaj prosim. Če tega ne bosta storili, ne bosta nikoli več obiskali svoje matere.«

»Kakšni stvari pa sta to, oče?« sta vprašali snabi.

Stavec je odgovoril: »Ena od vaju naj mi prinese malo vetra,

razrešilo preprosto kmečko dekle. Prav ona mora postati moja tretja snaba!« je vzkliznil stavec in takoj poslal moža, naj preišče deželo in najdejo dekle na bivolu, da jo bo poročil z najmlajšim sinom.

zavitega v papir, druga pa malo ognja, prav tako zavitega v papir.«

Zeni sta veselo odšli k svoji materi in preživeli nekaj prijetnih dni. Ko pa sta se že odpravljali, sta se spomnili, kaj sta obljubili staveru, in začelo ju je močno skrbeti.

Na poti sta naleteli na preprosto kmečko dekle, ki je jabalo na bivolu. Ko ju je vprašala, zakaj sta tako žalostni, sta ji povedali svojo zgodbo.

»Oh, nič težkega,« je reklo kmečko dekle. »Prinesite staveru pahljačo in svetilko, pa bo.«

Veliko je bilo veselje obeh žena, ko sta zvedeli odgovor na tastovi uganki, še večje pa starčevu začudenje, ko je videl svoji uganki razvozljani. Nazadnje je zvedel, da je uganki tako zvit

Stavec se ni zmotil. Nota snagaba je bila zares zelo pametna ženska in pod njenim spretnim vodstvom je gospodinjstvo kmalu začelo uspevati.

Stavec je bil tega tako vesel, da je nad hišna vrata ponosno razpel napis: »Brez skrbi.«

Kmalu nato je prišel mimo hiše neki mandarin in se s pogledom ustavil na napisu. »Kakšna nesramnost!« je vzkliznil, ko se je spustil z nosilnice. »Nikoli še ni na svetu živel človek, ki ne bi imel nobenih skrbi!« Uka-

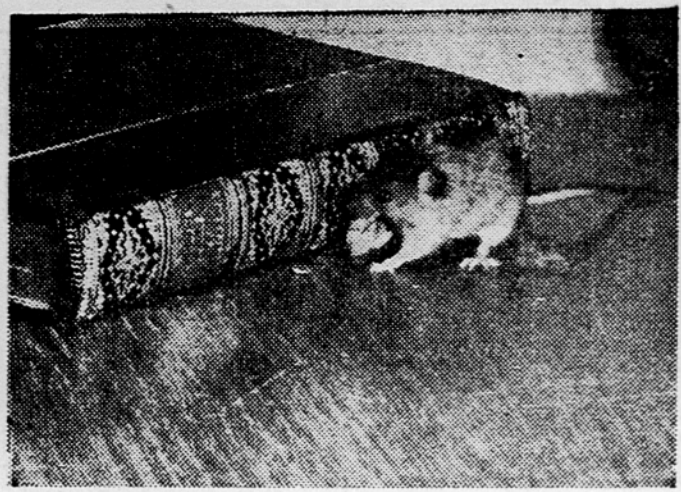
Dragi bralci!

Gotovo se že veselite praznikov za Prvi maj in se pripravljate na izlete ter razne prireditve. Prvi maj je največji praznik delovnega ljudstva in posebej delavcev, ki so se borili in se bore za lepše življenje vseh ljudi in vseh narodov in ki danes v naši domovini ustvarjajo socializem. Prvi maj je praznik dela, ki je podlaga vsakega napredka. — Ker Najdihojca za praznik ne bo izšla, vam že danes, dragi mladi bralci, iz srca čestitamo k Prvemumu maju!

Pisma, ki ste mi jih poslali, so po vsebini kar pisana. Naj vam odgovorim lepo po vrsti. — Nevenka Strajnar iz Ljubljane je poslala križanko in sestavo štirih magičnih kvadratov. Zlasti slednji so dobri in jih bomo objavili v eni prihodnjih števil. — Franci Benedik iz Kranja se je ponovno oglasil s štirimi ugankami, ki pa žal niso preveč izvirne, saj je med njimi tudi tista o slamnatih strehi. Vesel bom, če bo poslal kaj svojega in bom tudi rad objavil. — Tine Knafel iz Ljubljane je lepo narisal ilustracijo za Miška, katere pa na žalost nismo mogli objaviti. Na vrsto je tokrat prišla Rožica Kragelj iz Ljubljane. Poleg risbice, ki jih vidite, je poslala še dve posetnici, obenem pa objublja, da bo postala naša redna so- delavka. Upam, da bo mož beseda. — Na Najdihojco nista pozabila tudi njena zvesta bralca in risarja Ivanka Sitar in Mišo Bernard. Oba sta poslala ilustracije za Miška, vendar sem prepričan, da ne bosta zamerila, ker smo ju tokrat izpustili. Ivanka je svojima risbama priložila še risbo svojega brata Janka, v pismu pa mi sporoča, da ji je preti- luda bolezen, katero pa je zdravnik še o pravem času zavrnil. Veseli me, da je spet zdrava in da bo lahko vsaj na domačem vrtu uživala lepote pomladi. — Hilda Krošelj iz Ljubljane je napisala dve pesmici, »Spomladi v gozdu« in »Grljici«. Svetoval bi ji, naj se prihodnjic še nekoliko bolj potruditi, zlasti z jezikom, saj pesmici nista slabi, čeprav še nista zreli za tisk. — Stanko Tomazin iz Gorji pri Bledu je sestavil magični kvadrat. Če bo o priložnosti kaj prostora, ga bom objavil.

Daneš smo vam, dragi bralci in reševalci, pripravili več križank. Upam, da smo s tem ustregli vaši želji in da se jih boste z verno užitkom. V pričakovanju številnih rešitev in tudi drugih pism vas do prihodnjic prav lepo pozdravlja

Urednik

Čudna fotografija, kaj? Kaj te delata te dve skupaj: velika, debela knjiga in pa drobna miška? Se bolj pa se boste začudili, če vam povem, da se je ta miška fotografirala kar sama. Storila je vse tako, kot je treba, do pičice tako, kot to delajo tisti, ki žele sami sebe fotografirati... Bilo je namreč takole. Doma v svoji sobici imam lep fotografski aparat in tudi »fleš«, kot pravimo svetilki, ki za hip v najtrši noči tako močno razsvetli vsak predmet, da ga lahko brž ujamemo v fotografski aparat. Posebno rad fotografiram živalce. Metulje, ptice, mačke in vse, kar mi pride pred oči. Nekoč sem ujel celo medveda. Le do miške nisem mogel, čeprav sem jo imel tako rekoč pred nosom, kajti stanovala sva v isti sobici, skoraj vsako noč sem jo slišal, kako je škrabljala okoli mize in po vseh kotih, kamor sem včasih hote, včasih pa nehoti stresel kaj za pod njen zob. Zlasti so ji teknili orehi... Bila sva torej kar dobra prijatelja, čeprav je nisem še nikoli videl in vam tudi ne bi mogel povedati, kakšna je bila ta moja sstanovalka. Če se ne bi nekega dne nečesa domislil. In tako jo imate zdaj pred seboj, tu, na fotografiji. Fotografirala pa se je sama... Pred veliko in debelo knjigo sem postavil oreh, ki sem ga z žico povezal z aparatom in »flešom«. Kdor bi se oreha dotaknil, bi hkrati sprožil aparat in »fleš«. To sem naredil, potem pa sem legel spat. Ponoči se mi je nenadoma zadelo, kot da je kratek blisk razsvetlil svo sobo. Odprl sem oči in še na pol v snu pričakoval, kdaj bo zagrmelo. Precej nato pa sem skozi odprto okno videl, da je bilo nebo jasno in posuto s prelepimi zvezdami. Kaj je bilo torej? Ko sem se docela zdramil, mi ni bilo težko uganiti. Skočil sem s postelje, zaprl aparat in se kar sredi noči lotil dela. In res: na sliki je bila miška. Miška, oreh in debela knjiga.

Kako so se nehvaležni sinovi ujeli v past

(Indijska pravljica)

Neki bogat stavec je mislil, da bo kmalu umrl, zato je poslal dva sinova in razdelil mednje svoje imetje. Toda potem je ostal še dolga leta živ in ta leta je preživljal nad vse bedno. Poleg be- težne starosti je moral prenašati še zmerjanje in brezsrčnost svojih sinov.

Prej so ti nehvaležni tekmovali med seboj, kdo se bo očetu bolj prikupil, ker so upali, da jim bo več zapustil. Zdal pa, ko so dediščino že dobili, jih ni več brigalo, kdaj bo umrl. Kaj še! Čim prej, tem bolje, saj jim je bil le v nadlego. Vrh vsega pa so staveru še dali vedeti, kako mislijo.

Nekega dne je stavec srečal prijatelja in mu potožil o svojih težavah. Prijatelj je z njim so- čustvoval in mu objubil, da bo stvar premislil, čez nekaj časa pa se bo oglasil in mu svetoval, kaj naj stori.

Če pa hrani sam in za nobeno ceno ne dovoli, da bi prišle v roke sinovom, dokler boš še živ. Prav kmalu bodo ravnali s teboj čisto drugače. Pozdravljeni! Kmalu te bom spet obiskal, da bom videl, kako ti gre!

Ko je mladeničem prišel na uho glas o novem bogastvu, so postali do očeta pazljiviji in pri- jaznejši kot kdaj koli. Taki so ostali do starčeve smrti. Potem so vrece lakomno odprli, v njih pa našli le pesek in kamenje!

REŠITEV KRIŽANKE »POMLAD«

Vodoravno: 1. spaka, 2. Ada. — Navpično: 1. pomlad, 2. Pad, 3. kal.

RESITVE SO POSLALI:

Nevenka Strajnar, Pepi in Irmica Raub, Maks Habine, Boris Suligoj, Emil in Zanko Pfeifer, Snegaljšica Tavčar, Milko in Manja Bogataj, Franci Benedik in Olga Hren.

Olga Hren je bila izrečena za knjižno nagrado. Naj sporoči svojo željo!

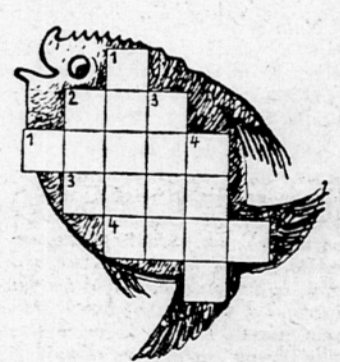
Posetnica

Magični lik

Vodoravno in navpično:

- 1. grenko zelje, 2. zdravilna rastlina, 3. listnato drevo, 4. potem.

POGREB

Sel je siv sprevod po sivem tiaku sivoga, razmočenega dne. Sprejad pav je hodil v črnem fraku, zadaj polž povešal je rogč.

V sredi v krsti nesli so kalna, ki ga kap zadelo je te dni.

Koj za rajnim zbrana je družina in sosedi, ki jim konec ni.

Ta kaln bil v časti je velik, kot da bil je kak močnen kralj: napolnili svatov so dečniki dolgo pot od doma pa do Zal.

Črno krsto v grob so položili. Modri pav govori je v slovó in premnogi mnogo solz stočili, preden vse končano je bilo.

Jutri, pravijo, pa bo sedmina, kakor še nikoli ni bilo, da dostojno proslavijo kalna, ki prezgodaj moral je s sveta.

Križanka »Cvetje«

VODORAVNO:

- 1. Pevski glas, glasbilo, 5. ptica, ki leže v tujih gnezdih, 7. nektar; nebrzdian, 8. otočje v Atlantskem oceanu, 9. vrsta bele zemlje, material za kiparska dela, 10. grška boginja modrosti, 11. verska znamenja, 13. neraven, 14. kratica za Nacionalni komite osvoboditve Jugoslavije, 17. konica, 18. pojav ob vzhodu in zahodu sonca, 19. reka v Jugoslaviji, 21. veznik, 22. razčlenitev (tulka), 24. rezabeljena, 25. turški gospodar.

NAVPIČNO:

- 2. Tožnik, 4. sklon (tulka), 3. neotesane, brutalen človek, 4. nalezljiva bolezen, 6. del rastline, 7. človek, ki pomaga bližnjemu, 11. rakev, 12. oborožen spopad, 13 k. t. e. t., 15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

15. odločen trenutek, pred pre- vratom, težko stanje, 16. srbohrv. osebni zaimek, 18. kraj na progri Ljubljana—Tr- bovlje, 20. poškodba telesa, 23. žensko ime.

VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU FLR JUGOSLAVIJE
ČESTITA K PRAZNIKU DELA

»AVTOPREVOZ« — SEŽANA

MESTNA SEDLARSKA IN TORBARSKA DELAVNICA,
MARIBOR, Gosposka ulica 13

Izdelujemo vse vrste galanterijskega blaga, konjske vrnice, rokavice, predpasnike, vse usnjene zaščitne predmete za delavce v industriji in vse vrste ponjav za motorna vozila.

K mednarodnemu delavskemu prazniku se pridružuje naš kolektiv z najboljšimi željami.

Državni obrtni obrat **»SODARSTVO«,**
Maribor, Nasipna 35

Proizvajamo: razne transportne pivske sode, sode ležake in razne kadi. — Delamo po naročilu.

Celoten kolektiv čestita vsemu delovnemu ljudstvu k mednarodnemu prazniku — 1. maju.

DVA NOVA PAVILJONA

v izmeri 50 in 80 m², izdelana iz lesa, stoječa sedaj na Trgu revolucije — razstavišče vinske razstave prodamo takoj, skupaj ali posamezno. — Kupec jih bo lahko prevzel po končani razstavi.

POHIŠTVENO MIZARSTVO —
LJUBLJANA — Zavrti številka 7

PRIDRUŽUJEMO SE S ČESTITKAMI IN
BORBENIMI POZDRAVI VSEM ODJEMALCEM,
DOBAVITELJEM IN OSTALIM DELOVNIM LJUDEM
NAŠE DOMOVINE OB PRAZNIKU DELA — 1. MAJU

**MESTNO INŠTALATERSKO
IN KLEPARSKO PODJETJE,**

MARIBOR — Koroška cesta 31

DELOVNI KOLEKTIV

Trg. podjetje **»ŽELEZNIČAR«,** Maribor
z vsemi svojimi poslovalnicami v Mariboru-
okolici in Pragerskem
želi svojim odjemalcem in vsem delovnim kolektivom
mного uspeha k borbenemu prazniku delovnih ljudi.

Velike zaloge

špecerije
delikatese
manufakture
galanterije
in nekovinskega gradbenega materiala.
Najnižje cene! Prepričajte se! Solidna postrežba!

**GOZDNO GOSPODARSTVO
K RANJ**

RAZPISUJE SLUŽBENI MESTI ZA:

UPRAVITELJA gozdne uprave Kranj in
UPRAVITELJA gozdne uprave Škofja Loka

POGOJI: GOZDARSKI INŽENIR ALI GOZDARSKI
TEHNIK. Interesenti naj pošljejo pisemne
ponudbe z opisom doseganja službe na:

GOZDNO GOSPODARSTVO, KRANJ

PRODAMO

PARNI STROJ znamke »Lang« Budapest, jakost
600 KS — popolnoma v brezhibnem stanju in
PARNI KOTEL znamke »Prva brnska« tvornica
strojev« Brno, ogrevne površine 235 m², pritisk
12 atm, s pregledcem — vodocevni.

Zagrebački paromlin

„Osmi maj“

ZAGREB, KOTURASKA CESTA ŠTEV. 1

Kolektiv podjetja

»RADIO-CENTER« — Maribor,

čestita vsem svojim odjemalcem, doba-
vitelem in ostalim delovnim ljudem k
prazniku delovnega ljudstva — 1. maju.

**IV. VELESEJEM
V SKOPLJU
OD 2.-8. AVGUSTA 1954**

Trgovsko podjetje **»PREHRANA«,** Novo mesto
nudi cenjenim odjemalcem v svojih prodajal-
nah bogato izbiro vseh živil in gospodinskih
potrebščin po najnižjih cenah!

OBISČITE NAS IN PREPRICAJTE SE!
Kličite telefon šte. 42!

OB PRAZNIKU DELA — 1. MAJA —
POZDRAVLJAMO VSE ODJEMALCE,
DOBAVITELJE IN OSTALE DELOVNE
LJUDE.

Kolektiv

»OBRTNO MIZARSTVO«, Maribor

VELETRGOVINA V LJUBLJANI
RAZPISUJE SLEDEČA DELOVNA MESTA:
PRAVNI REFERENT
S STROKOVNO KVALIFIKACIJO,
STROJEPISKA
Z ZNANJEM STENOGRAFIJE,
STROJEPISKA
Z ZNANJEM STENOGRAFIJE IN KORESPONDENCE
KAKOR TUDI VEČ
TRGOVSKIH POMOČNIKOV
USNJARSKE IN GUMI STROKE

Ponudbe poslati z vsemi podatki pod »SPO-
SOBEN« v oglasni oddelek »Slov. poročevalca«,
2408-A

Kolektiv Invalidskega podjetja

**„TRAK“
MARIBOR**

ČESTITA VSEM ODJEMALCEM, DOBAVI-
TELJEM IN OSTALIM DELOVNIM LJUDEM
K PRAZNIKU DELA — 1. MAJU.

Proizvajamo vse vrste bombažnih, svilenih in
gumi-trakov.

Tudi naš kolektiv se pridružuje z borbenimi pozdravi
K MEDNARODNEMU PRAZNIKU — 1. MAJU

NUDIMO KVALITETNA VINA!
PODJETJE OZZ — LJUTOMER

**VINARSKA ZADRUGA,
Gornja Radgona**

LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE BLEJ
razpisuje na podlagi čl. 3. Uredbe o prodaji sta-
novanjskih hiš Splošnega ljudskega premoženja (Ur.
l. FLRJ št. 17-101-53) in dopolnitve te uredbe (Ur. l.
FLRJ št. 31-264-53) ter točke 5 svojega sklepa o
prodaji stanovanjskih hiš Splošnega ljudskega premo-
ženja ponovno

JAVNO DRAŽBO

v sredo, dne 5. maja 1954 z začetkom ob 8. uri zjutraj
v prostorih LOMO Bled.

Na javni dražbi se bodo prodale naslednje eno- in
dvostanovanjske hiše:

1. vl. št. 250 K. o. Zeleče, dvostano-
vanjska hiša, Zeleče 23, za ceno . . . 1,600.000 din
2. vl. št. 167 K. o. Bled, enostano-
vanjska hiša, Grad št. 86 . . . . . 380.000 din
3. vl. št. 464 K. o. Zeleče, dvostano-
vanjska hiša, Zagorice št. 68 . . . . . 2,300.000 din
4. vl. št. 256 K. o. Zeleče, dvostano-
vanjska hiša, Zeleče št. 11 . . . . . 1,900.000 din
4. vl. št. 224 K. o. Rečica, dvostano-
vanjska hiša, Rečica št. 120 . . . . . 1,600.000 din
6. vl. št. 467 K. o. Zeleče, enostano-
vanjska hiša, Mlino št. 92 . . . . . 200.000 din
7. vl. št. 556 K. o. Zeleče, dvostano-
vanjska hiša, Mlino št. 61 . . . . . 2,000.000 din
8. vl. št. 585 K. o. Zeleče, enostano-
vanjska hiša, Mlino št. 103 . . . . . 500.000 din
9. vl. št. 271 K. o. Zeleče, dvostano-
vanjska hiša, Zeleče št. 2 . . . . . 954.000 din
10. vl. št. 331 K. o. Ribno, enostano-
vanjska hiša, Ribno št. 72 . . . . . 340.000 din

Dražba bo na podlagi pisemnih ponudb, ki se
morajo predložiti najkasneje do vključno torka dne
4. maja 1954 v blagajni LOMO Bled.

Pisemne ponudbe morajo vsebovati osebne podatke
in bivališče ponudnika, označbo hiše, ki jo namerava
kupiti, višino ponudbe ter izjavo, da pristane na draž-
bene pogoje.

Ponudbo se mora vložiti pri blagajni LOMO Bled
v zapečateni kuverti, na kateri mora biti napisano:
»Nakup stanovanjske hiše« ter številko hiše, za katero
je stavil ponudbo.

Vsak ponudnik mora plačati 10% izklicne cene
pred dražbo

Natančnejši opis hiš, plačilni pogoji in drugo je
razvidno iz sklepa LOMO Bled o prodaji stanovanjskih
hiš SLP, ki je razobsežno na vseh oglasnih deskah ter
na vpogled tudi v tajništvo LOMO Bled med uradnimi
urami.

KOMISIJA ZA PRAZNIK HIŠ SLP.

Državne in združne
čevljarne delavnice —
pozor! Zaradi reor-
ganizacije podjetja
prodamo 2 kombinirana
čevljarne čistilna stro-
ja z rezervnimi deli in
rezkarji vseh velikosti.
Interesenti naj pošljejo
ponudbe v oglasni od-
delek pod »Redka pri-
ložnost« 2418-A

Prodamo

nekaj vagonov razne
ČRNE PLOČEVINE de-
beline od 2 do 15 mm v
kosih (odrezkih) in večjo
količino ODPADKOV iz
nerjavečega jekla, v
glavnem pločevino.

»JEDINSTVO«

Tvornica uređaja za
kemijsku prehranbeno
industrijo
Zagreb — Jankomir

»ELEKTROSIGNAL«
montažno - tehnično
podjetje

LJUBLJANA, Parmova
cesta št. 33

išče za industrijske
montaže

ELEKTROMONTERJE,
KLJUČAVNIČARJE in
RISARJA

Pisemne ponudbe poš-
ljite na gornji naslov
z navedbo dosedanjih
zaposlitev.

Uprava za ceste LRS
Tehnična sekcija

LJUBLJANA —

razpisuje mestni
gradbenega inženirja
in črkoslikarja

Plača po uredbi. —
Nastop takoj.

Pisemne ponudbe z opi-
som prakse in izobrazbe
je poslati na

UPRAVO ZA CESTE
LRS, Tehnično sek-
cijo,
Ljubljana, Parmova 33

**REALITETNA
AGENCIJA
MARIBOR**

posreduje pri prodaji in
nakupu nepremičnin in
premičnih, vrši kupne
pogodbe, prenos lastni-
štva in gospodarske na-
svete — brezplačno.

Priporoča se kolektiv in
obenem čestita k praz-
niku vsega delovnega
ljudstva, 1. maju.

GOSTINCI!

Nudimo najkvalitetnejše štajersko vino v steklenicah
in odprtem stanju ter druga prvovrstna vina.
Priporočamo predvsem turističnim gostinjskim obra-
tom, da se poslužujejo naših buteljčnih vin.
SOLIDNE CENE! ODLIČNA KVALITETA!
Istočasno čestitamo našim odjemalcem in dobaviteljem
K DELAVSKEMU PRAZNIKU — 1. MAJU!

Kolektiv veletrgovine

„Vino-Sadje“

MARIBOR

Trgovsko podjetje

Jugotehnika

sprejme v uk
vajenca za trgovsko stroko radio- in
elektromateriala

Pogoji: nižji tečajni izpit in dovršeni radio-amaterski
tečaj. — Ponudbe se sprejemajo do 1. junija 1954;
za uk v radio- in elektro-delavnici se sklepajo dogo-
vori tudi za prihodnje leto.

Ponudbe poslati pisмено ali osebno na naslov:
JUGOTEHNIKA, Ljubljana, Lepi pot 6, p. p. 9,
telefon št. 20-505

**FABRIKA AZOTNIH JEDINJENJA
GORAZDE**

išče

STROJNE INŽENIRJE — s prakso in brez nje

STROJNE TEHNIKE — s prakso

STROJNEGA TEHNIKA ali KOMERCIALISTA
za tehnične nabave

STROJNE KLJUČAVNIČARJE — visokokvalificiranec

ELEKTROMEHANIKE — visokokvalificirane

MONTERJE CEVI — visokokvalificirane

AVTOMEHANIKA — visokokvalificiranega

KOTLARJA — visokokvalificiranega

KEMIJSKE POSLOVODJE — starejše

KEMIJSKE DELAVCE — kvalificirane

LABORANTE

ZDRAVNIKA

ZDRAVNIŠKEGA POMOČNIKA (med. tehnika)

PRAVNIKA

Plača po tarifnem pravilniku ali sporazumu. —
Ponudbe z življenjepisom in obširnimi podatki o
dosedanem delu je poslati do 5. maja 1954.

**RUDNIK MRKOG UGLJA
KAKANJ**

POTREBUJE:

5 RUDARSKIH INŽENIRJEV za delovna mesta vodje rudarske
skupine in upravnik jamskih obratov,
1 PRAVNIKA,

2 ELEKTROTEHNIKA z daljšo prakso in
3 KNJIGOVODJE z daljšo prakso.

STANOVANJE ZAGOTOVLJENO, PLAČA PO POGODBI

PONUDBE S KRATKIM OPISOM O DOSEDANJEM DELU POSLATI
NA ODDELEK ZA DELOVNE ODNOSE RUDNIKA

Tovarna trakov in sukanca, Maribor

TELEFON ŠTEV. 28-41

PROIZVAJA:

LANENE SUKANCE ZA INDUSTRIJO, OBRT IN GOSPODINSTVO,
BOMBAŽNE RIBARSKO SUKANCE,
BOMBAŽNE IN LANENE VRVICE ZA INDUSTRIJO IN OBRT,
BOMBAŽNE IN SVILENE TRAKOVE TER VRVICE,
SVILENE IN BOMBAŽNE, ELASTIČNE TRAKOVE,
NAJRAZNOVRSTNEJŠE VEZALKE,
SOLSKO PREJO, JEMINSTVENIKE

Kolektiv podjetja čestita svojim odjemalcem in dobaviteljem ter vsem delovnim
ljudem širom po domovini

K PRAZNIKU DELA — 1. MAJU

TOVARNA OLJA

SLOVENSKA BISTRICA

s svojimi obrati čestita vsemu delovnemu
ljudstvu k 1. maju ter želi veliko uspehov
pri graditvi socializma.

Kolektiv

